

Wijziging Regeling WWB

Regeling van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 8 maart 2007, nr. W&B/URP/07/8334, tot wijziging van artikel 7 van de Regeling WWB in verband met de vrijlating van een vergoeding uit het DES-fonds

De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Gelet op artikel 31, tweede lid, onderdeel 1, van de Wet werk en bijstand;

Besluit:

Artikel I

Aan artikel 7 van de Regeling WWB wordt, onder vervanging van de punt aan het slot van dat artikel door een puntkomma, een onderdeel, waarvan de

letteraanduiding alfabetisch aansluit op het laatste onderdeel, toegevoegd, luidende:

de uitkering, bedoeld in artikel 3 van de Vaststellingsovereenkomst houdende een regeling voor een collectieve partiële afwikkeling van schade die mogelijk verband houdt met DES-gebruik tijdens zwangerschap, die is gehecht aan de beschikking van het Gerechtshof Amsterdam van 1 juni 2006, R05/1743 (LJN: AX6440) en bij die beschikking op grond van artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek verbindend is verklaard voor de in artikel 1 van die overeenkomst bedoelde personen.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van 14 maart 2007.

Deze regeling zal met de toelichting en de bijlage in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 8 maart 2007.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb.*

Bijlage

Overzicht van de uitkeringen

1. Ten behoeve van de DES-dochters zijn in verband met de beschreven categorieën DES-aandoeningen de volgende uitkeringen vastgesteld:

Categorie DES-aandoening	Leeftijdsbegrenzing	Uitkering uit DES-fonds
Cat. 1 Adenosis en andere DES-gerelateerde vormafwijkingen van cervix en/of vagina		
Cat. 1 Adenosis en andere DES-gerelateerde vormafwijkingen van cervix en/of vagina	Eerste diagnose vóór 51 ^{ste} levensjaar	€ 500
Cat. 2 CIN I, II, III en VAIN I, II, III, lichte, matige, ernstige dysplasie of CIS van cervix of vagina		
Cat. 2 CIN I, II, III en VAIN I, II, III, lichte, matige, ernstige dysplasie of CIS van cervix of vagina	Eerste diagnose vóór 51 ^{ste} levensjaar	€ 550
Cat. 3 Vruchtbaarheids- en zwangerschapsproblemen		
Cat. 3a	n.v.t.	n.v.t.
Cat. 3b Twee of meer spontane miskramen	Optreden van de aandoening in 45 ^{ste} levensjaar of eerder	€ 800
Cat. 3c Vruchtbaarheidsbehandeling met IUI	Idem	€ 800
Cat. 3d Vruchtbaarheidsbehandeling met IVF	Idem	€ 800
Cat. 3e Dreigende vroeggeboorte	Idem	€ 900
Cat. 3f Vroeggeboorte	Idem	€ 1.100
Cat. 3g Extra uteriene graviditeit	Idem	€ 1.225
Cat. 4 Vruchtbaarheids- en zwangerschapsproblemen zonder levend kind, waarvan ook sprake is in het geval het kind binnen drie maanden na de geboorte is overleden; vaginale stenose		
Cat. 4a		

Categorie DES-aandoening	Leeftijdsbegrenzing	Uitkering uit DES-fonds	
Onvruchtbaarheid sec	Optreden aandoening in het 45 ^{ste} levensjaar of eerder. Aanspraak op uitkering na 45 ^{ste} levensjaar (tenzij kans op levend kind voordien al is uitgesloten)	€ 1.450	
Cat. 4b Twee of meer spontane miskramen	Idem	€ 1.450	
Cat. 4c Vruchtbaarheidsbehandeling met IUI	Idem	€ 1.450	
Cat. 4d Vruchtbaarheidsbehandeling met IVF	Idem	€ 1.675	
Cat. 4e Dreigende vroeggeboorte	Idem	€ 1.975	
Cat. 4f Vroeggeboorte	Idem	€ 2.075	
Cat. 4g Extra uteriene graviditeit	Idem	€ 2.400	
Cat. 4h Vaginale stenose	Eerste diagnose voor 51 ^{ste} levensjaar	€ 1.625	
Cat. 5 Maligniteit van de cervix			
Cat. 5a Maligniteit van de cervix zonder metastasen en recidief	Eerste diagnose vóór 51 ^{ste} levensjaar	€ 17.150	
Cat. 5b Maligniteit van de cervix met metastasen en/of recidief	Idem	€ 23.150	
Cat. 6 Clear cell adeno carcinoom			
Cat. 6a Clear cell adeno carcinoom van de vagina of cervix zonder metastasen en recidief, met apart bewijs DES-blootstelling	Eerste diagnose tussen 41 ^{ste} en 51 ^{ste} levensjaar	€ 55.000	
Cat. 6b Clear cell adeno carcinoom van de vagina of cervix met metastasen en/of recidief, met apart bewijs DES-blootstelling	Eerste diagnose tussen 41 ^{ste} en 51 ^{ste} levensjaar	€ 62.500	
Cat. 6c Clear cell adeno carcinoom van de vagina of cervix zonder metastasen en recidief	Eerste diagnose vóór 41 ^{ste} levensjaar	€ 110.000	
Cat. 6d Clear cell adeno carcinoom van de vagina of cervix met metastasen en/of recidief	Eerste diagnose vóór 41 ^{ste} levensjaar	€ 125.000	
2. Ten behoeve van de DES-moeders zijn in verband met de beschreven categorieën DES-aandoeningen de volgende uitkeringen vastgesteld:			
Categorie DES-aandoening	Leeftijdsbegrenzing	Uitkering uit DES-fonds	
Cat. 1a Mammacarcinoom			
Cat. 1a Mammacarcinoom zonder metastasen en recidief	Eerste diagnose tussen 45 ^{ste} tot en met 65 ^{ste} levensjaar	€ 1.775	
Cat. 1b Mammacarcinoom met metastasen en/of recidief	Eerste diagnose tussen 45 ^{ste} tot en met 65 ^{ste} levensjaar	€ 4.550	
3. Ten behoeve van de DES-zonen zijn in verband met de beschreven categorieën DES-aandoeningen de volgende uitkeringen vastgesteld:			

Categorie DES-aandoening	Leeftijdsbegrenzing	Uitkering uit DES-fonds
--------------------------	---------------------	-------------------------

Cat. 1. Epididymiscysten en/of hypoplastische testis

Cat. 1

Epididymiscysten en/of hypoplastische testis	Eerste diagnose vóór 51 ^{ste} levensjaar	€ 225
--	---	-------

Toelichting

Vanaf omstreeks 1947 zijn in Nederland DES-preparaten ('diethylstilbestrol') op de markt gebracht en door artsen aan zwangere vrouwen voorgeschreven ter voorkoming van vroeggeboorte en miskramen. Vanaf midden jaren '70 werd echter meer algemeen bekend en onderkend dat gebruik van DES-preparaten tijdens de zwangerschap leidt tot lichamelijke aandoeningen van verschillende aard en ernst, zowel bij vrouwen en mannen geboren uit moeders die DES gebruikten als bij de moeders zelf. De aandoeningen variëren van verminderde vruchtbaarheid tot kanker.

In overleg met de Stichting DES-centrum, als belangenbehartiger van de DES-moeders, -dochters en -zonen, en de farmaceutische bedrijven en verzekeraars is een financiële regeling tot stand gekomen waarbij de farmaceutische bedrijven en verzekeraars € 38 mln. in een fonds (DES-fonds) hebben gestort. Deze middelen zijn bestemd voor het doen van uitkeringen aan DES-moeder, -dochters en -zonen die als gevolg van het gebruik van de DES-preparaten lichamelijke aandoeningen hebben ontwikkeld. De uitkering is een tegemoetkoming in kosten, smartengeld en verlies van arbeidsvermogen. Op 3 november 2005 is de Vaststellingsovereenkomst houdende een regeling voor een collectieve partiële afwikkeling van schade die mogelijk verband houdt met DES-gebruik tijdens zwangerschap (hierna: de Vaststellingsovereenkomst) tot stand gekomen. In die Vaststellingsovereenkomst zijn de hoogten van de tegemoetkomingen voor de verschillende DES-aandoeningen opgenomen. Voor alle aandoeningen waarvan uit medisch-wetenschappelijk onderzoek vaststaat dat er een relatie kan zijn met DES, is een uitkeringsbedrag vastgesteld. De hoogte van dat bedrag is afhankelijk van de ernst van de aandoening en van de mate van zekerheid dat er een relatie is met blootstelling aan DES. De Vaststellingsovereenkomst is op grond van artikel 907, eerste lid, van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek op 1 juni 2006 door het gerechtshof Amsterdam verbindend verklaard. Die verbindendverklaring heeft uitsluitend betrekking op de personen die in artikel 1 van de Vaststellingsovereenkomst worden bedoeld. De Vaststellingsovereenkomst zelf is gehecht aan

de beschikking van het Gerechtshof Amsterdam van 1 juni 2006, R05/1743 (LJN: AX6440).

In de bijlage bij deze toelichting is een aan de Vaststellingsovereenkomst ontleende tabel opgenomen met categorieën DES-aandoeningen en de daarbij vastgestelde uitkeringen uit het DES-fonds. De hoogte van de tegemoetkomingen varieert van € 225 voor de lichtste lichamelijke aandoening (epididymiscysten en/of hypoplastische testis) tot € 125.000 voor de zwaarste (clear cell adeno carcinoom met metastasen en/of recidief). Geschat wordt dat ongeveer 150 personen een tegemoetkoming van de hogere categorieën (tegemoetkoming van € 55.000, € 62.500, € 110.000 of € 125.000) zullen ontvangen. De meesten zullen naar verwachting een vergoeding ontvangen tussen € 225 en € 23.150.

Het aantal DES-moeders (moeders die tijdens de zwangerschap aan DES zijn blootgesteld) wordt geschat op 80.000, het aantal DES-dochters op 40.000 en het aantal DES-zonen ook op 40.000. Zij behoren echter niet allemaal tot de potentiële claimanten. Bij een aantal heeft de DES-blootstelling niet tot een aandoening geleid, niet alle DES-dochters en -zonen zijn zich bewust van de blootstelling, een aantal zal geen schriftelijk medisch of ander bewijs kunnen aandragen van de DES-blootstelling of aandoening en een aantal zal om andere redenen geen aanspraak doen op een tegemoetkoming. Door de Stichting DES-centrum wordt geschat dat ongeveer 20.000 claimanten een tegemoetkoming zullen aanvragen. De Stichting DES-centrum vermoedt dat daarbij ook personen zullen zijn die een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB) ontvangen. Het aantal daarvan is echter niet bekend.

De Vaststellingsovereenkomst zal gaan gelden voor personen die DES-preparaten hebben gebruikt tussen 1947 en 1977 of in die periode zijn geboren uit een moeder die DES-preparaten heeft gebruikt. Aangezien sommige lichamelijke aandoeningen zich pas laat zullen manifesteren (na het 50ste levensjaar), zal de Vaststellingsovereenkomst naar verwachting tot 2032 in stand blijven.

Gezien het complementaire karakter van de WWB wordt terughoudend omgegaan met het vrijlaten van inkomens- of vermogensbestanddelen. Desalniettemin bestaat er in de WWB

voor gemeenten de mogelijkheid om in het individuele geval een materiële of immateriële schadevergoeding vrij te laten. Daarnaast bestaat in de WWB de mogelijkheid deze schadevergoedingen bij ministeriële regeling vrij te laten. Van deze laatste mogelijkheid is bijvoorbeeld gebruik gemaakt bij schadevergoedingen in verband met de Bijlmerramp en de legionella-epidemie in Bovenkarspel.

Blootstelling aan DES-preparaten heeft ingrijpende gevolgen voor het leven van de DES-moeders, -dochters en -zonen. Zij hebben een ernstige ziekte (doorstaan) en ondervinden dagelijks vaak ernstige gevolgen van die ziekte en de behandeling daarvan. DES-dochters met kanker hebben hier veelal vanaf jonge leeftijd mee te maken. Gelet op de aard van de schade, de bestemming van de tegemoetkoming, het grote aantal getroffen en de lange looptijd van de regeling acht ik het regelen van vrijlating van de tegemoetkomingen bij ministeriële regeling wenselijk. Ook uit oogpunt van rechtszekerheid heeft het de voorkeur de tegemoetkomingen op te nemen in de Regeling WWB. Hierdoor wordt bewerkstelligd dat uniform met deze tegemoetkomingen wordt omgegaan en worden bijstandsgerechtigden die een dergelijke tegemoetkoming ontvangen door gemeenten op dezelfde wijze behandeld. Ook wordt hiermee mogelijk gemaakt dat bij de aanwending van de schadevergoedingen bijstandsgerechtigden in dezelfde positie komen te verkeren als niet-bijstandsgerechtigden.

Degenen die in aanmerking willen komen voor een uitkering uit het DES-fonds dienen zich hiervoor aan te melden bij het fonds. Zij ontvangen vervolgens een aanvraagset van het DES-fonds. Betrokkenen retourneren de ingevulde aanvraagsets en voorzien deze van de gevraagde documenten waaruit a) de blootstelling aan het DES-hormoon blijkt en b) de aandoening waaraan zij, mogelijk ten gevolge van de DES-blootstelling, lijden of hebben geleden. Vervolgens wordt de aanvraag beoordeeld en bij een positieve beoordeling wordt een uitkering verstrekt. Meer informatie kan verkregen worden bij www.desfonds.nl. Daar is eveneens de Vaststellingsovereenkomst te vinden.

*De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb.*